

Проект фінансується
Європейським Союзом

**“РОЗВИТОК ІНТЕГРОВАНИХ
СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ ДЛЯ
ВРАЗЛИВИХ СІМЕЙ І ДІТЕЙ”**

Проект виконується
Консорціумом «Кожній дитині»

Винников О.

**ОГЛЯД ЗАКОНОДАВЧИХ АКТІВ
ТА
ПРОЕКТІВ ТАКИХ АКТІВ,
ЩО СТОСУЮТЬСЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ДИТИНИ
ТА
ЗДІЙСНЕННЯ ЦІЛЕЙ ПРОЕКТУ
(ГРУДЕНЬ 2006 РОКУ)**

**КИЇВ
СІЧЕНЬ – 2007**

I. Загальні положення

В грудні 2006 року Верховна Рада та Президент України не приймали законодавчих актів, що стосуються захисту прав вразливих сімей та дітей і, відповідно, цілей Проекту.

II. Очікувані зміни для цілей Проекту

1. Зміни у законодавстві в грудні 2006 р. не стосувалися безпосередньо удосконалення форм влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.

Певні організаційно-правові наслідки має нове Положення про Міністерство освіти та науки затверджено Постановою КМУ № 1757 від 19.12.2006 р. на заміну положення (Указ Президента № 773 від 07.06.2000 р.). Серед завдань цього міністерства залишається участь у розробленні норм та нормативів утримання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; подання пропозицій КМУ щодо навчальних закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Наказом Міністерства у справах сім'ї, молоді та спорту № 3685 від 31.10.2006 р. затверджено Порядок здійснення соціального супроводження прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу.

Цей Порядок визначає суб'єктів та клієнтів соціального супроводження, принципи та етичні норми соціального супроводження (пункт 4), серед яких визнано пріоритет інтересів дитини та її повернення до біологічних батьків. Також передбачено процедури супервізії як професійної підтримки соціальних працівників (пункт 10), а також порядок розгляду скарг. Крім численних завдань і стандартів соціального супроводження, Порядок містить окремі додатки – форми для оцінки потреб дитини, планів соціального супроводження, ведення особових справ, моніторингу та оцінки соціального супроводження.

2. Для надання соціальної допомоги сім'ям з дітьми важливою зміною стало те, що Закон України „Про внесення змін до закону України „Про державний бюджет України на 2007 рік” та до деяких інших законодавчих актів” № 489 від 19 грудня 2006 р. підвищив з 1 січня 2007 року розмір прожиткового мінімуму для дітей до 6 років – до 434 грн. на місяць, для дітей від 6 до 18 років – 558 грн. Крім того, розмір прожиткового мінімуму має періодично, з 1 квітня та з 1 жовтня 2007 року, підвищуватися: для дітей до 6 років – до 442 та 450 грн. на місяць відповідно, для дітей від 6 до 18 років – до 568 та 579 грн.

На дітей-інвалідів поширився Порядок забезпечення окремих категорій населення технічними та іншими засобами реабілітації і формування відповідного державного замовлення, переліку таких засобів (Постанова КМУ № 1652 від 29.11.2006 р.).

Розпорядження КМУ № 585-р від 29.11.2006 р. затвердило план заходів щодо реалізації Основних напрямів вдосконалення системи соціальних виплат населенню в рамках угоди зі Світовим банком про вдосконалення системи соціальної допомоги.

Зокрема, в 2007 році планується:

- 1) розробити нову методологію оцінки бідності домогосподарств;
- 2) консолідувати місцеві програми надання допомоги соціально вразливим сім'ям;
- 3) розширити повноваження державних соціальних інспекторів;
- 4) розробити порядок взаємодії суб'єктів соціальної роботи із соціально вразливими сім'ями, в т.ч. державних соціальних інспекторів та соціальних працівників центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;
- 5) розробити порядок виявлення, обліку і ведення баз даних про соціально вразливі сім'ї;
- 6) наблизити розмір усіх видів соціальних виплат до прожиткового мінімуму для підготовки бюджету на наступні роки;
- 7) розробити інтегрований підхід до визначення складу сім'ї, що претендує на отримання всіх видів соціальної допомоги.

Дуже проблематичним, щоправда, виглядає забезпечення обміну інформацією про фінансове-матеріальне становище всіх отримувачів та потенційних отримувачів всіх видів соціальної допомоги (в т. ч. між ДПА, Пенсійним фондом, фондами соціального страхування, центрами зайнятості тощо).

Планується апробація в окремих регіонах зразку електронної соціальної картки.

Міністерствам фінансів і праці та соціальної політики доручено вивчити міжнародний досвід не лише з новітніх технологій соціальної роботи, а й забезпечення розвитку благодійності задля допомоги соціально вразливим сім'ям.

III. Законопроектна робота Верховної Ради

З огляду на розробку законодавчих актів, які прямо стосуються цілей Проекту, дуже важливим є затвердження Перспективного плану законодавчих робіт Верховної Ради України п'ятого скликання (Постанова ВР № 397 від 30.11.2006 р.)

В цей план включено, зокрема, опрацювання таких законопроектів у рамках:

1. Виконання обов'язків України у рамках членства у Раді Європи

- 1.1. Про безоплатну правову допомогу; Про органи юстиції; Про державну службу (розробник КМУ; схвалено програмні документи, що зазнають дуже серйозної критики)
- 1.2. Про приєднання до Конвенції про захист дітей та співробітництво з питань міждержавного усиновлення; внесення змін до Сімейного кодексу та інших законів України
- 1.3. Про засади запобігання та протидії корупції; Про боротьбу з корупцією
- 1.4. Про основи соціального захисту та соціальні послуги
- 1.5. Про захист персональних даних, Про інформацію (нова редакція)
- 1.6. Про ратифікацію Європейського кодексу соціального забезпечення
- 1.7. Про ратифікацію Європейської конвенції про правовий статус дітей, народжених поза шлюбом
- 1.8. Про ратифікацію Європейської конвенції про визнання і виконання рішень про опіку над дітьми і про поновлення опіки над дітьми

2. Виконання Плану дій Україна-ЄС

- 2.1. Кодекс добросовісної поведінки осіб, уповноважених на виконання функцій держави, органів місцевого самоврядування
- 2.2. Про відкритість і прозорість діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування
- 2.3. Про об'єднання громадян
- 2.4. Про прокуратуру
- 2.5. Про державний внутрішній фінансовий контроль

Триває розгляд проекту Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо органів і служб у справах неповнолітніх та спеціальних установ для неповнолітніх” (№ 2507, подано КМУ). Цей проект регулює такі нові форми, як центри соціально-психологічної реабілітації дітей, соціально-реабілітаційні центри – дитячі містечка; уточнює повноваження служб у справах дітей та нормативи їх штатної чисельності.

Для забезпечення права батьків та дітей на судовий захист важливим є схвалення Концепції проекту Закону України „Про граничний розмір компенсації витрат на правову допомогу” (розпорядження КМУ № 607-р від 08.12.2006 р.). Основні положення цього проекту подібні затвердженим у Постанові КМУ № 590 від 27.04.2006 р.

Зареєстровано проект закону „Про міжнародну технічну допомогу” (№ 2040, подано н.д. Плотніковим О.В., Каракай Ю.В.), який розширює повноваження КМУ щодо порядку використання міжнародної технічної допомоги. Прийняття такого закону, який обговорювався в Верховній Раді ще в 2000-2002 рр., може мати правові наслідки для виконання проектів міжнародної технічної допомоги, бенефіціаром яких є і міністерство у справах сім'ї, молоді та спорту.